

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Елица Куманова

определен за член на научно жури

със Заповед на Ректора на ВСУ „Черноризец Храбър“ N466/08.08.2022 г.
за провеждане на конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ в
профессионално направление 3.6 „Право“ (Обща теория на правото), обявен
в ДВ бр. №42/07.06.2022 г.

I. 1. В конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ по
профессионалното направление 3.6. Право, научна специалност „Обща
теория на правото“ във ВСУ „Черноризец Храбър“ участва един кандидат -
гл. ас. д-р Теодора Василева Йовчева, която е представила изискваните
документи.

Теодора Йовчева е завършила специалност „Право“ през 2004 г.
Придобива юридическа правоспособност и адвокатска правоспособност
съответно през 2004 и 2005г. През 2008 г. получава First Certificate in
English – University of Cambridge . През 2013 получава Сертификат за
профессионална подготовка, придобит след курс за обучение на
инструктори и за оценка, изпит и освидетелстване на морски лица, издаден
от ИА „Морска администрация“, Варна. През 2015 г. придобива ОНС
„доктор по право“, като защитава дисертационен труд на тема „Действие
на закона в пространството“.

2. За участие в настоящия конкурс гл. ас. д-р Теодора Йовчева е
представила една монография, една книга на базата на защитен
дисертационен труд и 4 статии и доклади, публикувани в нереферирани
 списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове.

II.1 От представената справка на ВСУ „Черноризец Храбър“ е видно
че гл. ас. д-р Теодора Йовчева провежда лекции и упражнения по редица
правни дисциплини: „Обща теория на правото“, „Международно публично

право“; „Международно договорно право“; „Дипломатическо и консулско право“; „Право на Европейския съюз“ на български и английски език .

Приложената към документите справка показва, че през периода след заемането на академичната длъжност „главен асистент“ кандидатът има изпълнена аудиторна заетост, която отговаря на изискванията. Т. Йовчева прилага богат инструментариум от практически и познавателни умения и подходи, които, приложени в оригинални научни разработки, подпомагат нейната преподавателска дейност.

2. В съответствие с чл. 24, ал. 1, т. 3 от ЗРАСРБ, на разглеждане не подлежи книгата „Действие на закона в пространството“ (Издателство „Стено“, Варна, 2015. ISBN 978-954-449-847-4), публикувана на базата на защитения дисертационен труд. Същата се оценява като доказателство за наличието на изискуемия минимален брой точки по показатели 4-10, предвидени в приложението към чл. 1а, ал. 1 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, необходими за заемане на академичната длъжност „доцент“.

3. Монографията на д-р Теодора Йовчева е озаглавена „Публично-частни паралели и взаимодействия в правото“. (Издателство „Стено“, Варна, 2022. ISBN 978-619-241-234-0). Съдържанието е много добре структурирано и логично издържано. Трудът е посветен на проблема за структурата на правото в контекста на фундаменталното разграничение на дяловете на правото – разграничението между публично и частно право. Значимостта на темата е осмислена, не само от гледна точка на позитивноправния анализ, но и като част от вечния, циклично повтарящ се проблем за отношението индивид – държава.

В рамките на обекта на изследването – правото, разглеждано като система, – се обособява неговият предмет: паралелното битие на публичното и частното право и взаимодействията между тях. Целта на труда е да се покажат, както разграничителните линии между публичното и частното право, така и точките на съприкосновение и, контактната сфера

между тях. Методологическата основа на изследването включва комплексното прилагане на следните методи: логически, системен, структурен, аналитичен, исторически, правнодогматичен, нормативен, сравнително-правен и формално-юридически. Извършен е сравнителноправен преглед на правната литература, на законодателните разрешения в други правни системи. При написването на монографичния труд авторът Теодора Йовчева използва приемлив за научно изследване стил и език на изложение.

В Глава Първа на монографията е направен изчерпателен и подробен преглед и анализ на теоретичните концепции относно обособяването на частното и публичното право, което протича паралелно с еволюцията на държавно организираното общество. Т. Йовчева по изключително успешен начин прилага едновременно два подхода – на правната философия и на правния позитивизъм, - за да обоснове трансферната линия от социалните и политическите измерения на взаимодействията между общество, индивид и държава, към правните им измерения, специално в полето на правната система, структурата на правото и нормите. Правилен е изводът, че съдържанието на правната действителност е това, което тя възприема от политическите, социалните и историческите паралели, но го трансформира, преформулира и въздейства върху него.

Глава Втора изследва взаимодействието между публичното и частното право според предмета на право регулиране и метода на право регулиране. Направените изводи са обвързани със способите за реализиране на субективните права, което придава и практическо значение на теоретичното изследване.

Глава Трета е акцентът на монографията. Многопластовото представяне на публично – частното взаимодействие като елемент от една обща характеристика, присъща на правото, през призмата на

конвергентното развитие, в светлината на принципите на логиката, прави възможен изводът че една регулативна сфера, която се възприема като публичноправна на основата на структурното разделение и особеностите на континентално - европейската правна система, съдържа частноправни елементи. Авторът прави още един, „огледален“ по смисъл извод - в частноправната сфера се различават елементи на публичноправното, откривани в императивната защита на обществения интерес, присъстваща на гражданскоправни разпоредби.

4. Оценката на заявените научни приноси в монографията на кандидата Т. Йовчева е **положителна**. Чрез тях авторът демонстрира творческа способност да проучва, да анализира, да синтезира и да систематизира. Чрез настоящото становище потвърждавам следните научни и научно-приложни приноси в дисертационния труд:

4.1 Създаване и обосноваване на концепция за публично-частни взаимодействия;

4.2 Изследвано е взаимодействието между публичното и частното право според предмета на правно регулиране и метода на правно регулиране;

4.3 Изследвани са различни проявления на стопанската функция на държавата и ценностно оправданите им граници;

4.4 Прецизно са разграничени „дифузни“ отраслови групи;

4.5 Обоснована е защитата на интересите на частните лица като публични личности и позицията за неприкосновеността на личността.

5. Статиите и докладите на д-р Теодора Йовчева са свързани с основните аспекти на теоретичните аспекти на реализирането на правото. Проблемите са изследвани чрез прилагане на широк набор от подходи и методи на теорията на правото, теорията на държавата, международното право, морското право. Пълнотата на изследването се доказва от правилното боравене с научни източници.

6. Използваните научни разработки на други автори са представени с нужното позоваване. Представени са и цитирания на утвърдени учени и изследователи в областта на Общата теория на правото на разработките на доктор Йовчева.

7. Научната продукция, с която кандидатът Теодора Йовчева участва в конкурса е в съответствие, в количествено и качествено отношение, с минималните национални изисквания, както и с изискванията на ВСУ „Черноризец Храбър“ за заемане на академичната длъжност „доцент“.

III. Едно сериозно научно изследване е значимо с проблемите, които поставя, с идеите, които насочват към следващи теоретични разработки. В тази връзка към кандидата могат да се отправят следните бележки и препоръки в следните две насоки. На първо място, е необходимо да се разшири историческият преглед на политическите и философските концепции, представени в монографията. В този дух е и бележката относно по-детайлно проследяване на теориите за публично-частни измерения в постмодерната епоха. На следващо място, монографичният труд би се обогатил с едно теоретично изследване на смисъла на идеята за функциите на държавата в контекста на публично-частните взаимодействия.

IV. В съвкупност, предвид преподавателските качества на кандидата и научната стойност на изследователската работа, категорично изразявам своето становище като член на настоящото жури гл. ас. д-р Теодора Василева Йовчева да бъде избрана за заемане на академичната длъжност „доцент“ по „Обща теория на правото“ в Юридическия факултет на ВСУ „Черноризец Храбър“.

01.10.2022г.

.....
доц. д-р Елица Куманова

